

BERGEN KOMMUNE

Folkevalgtopplæring i utvalgene

Reglement og fullmakter for byrådet

Hilde Rasmussen Nilsen, jurist,
Byrådsleders avdeling

21.08.2024

Byrådet = kommunedirektør

kommuneloven § 13-1 jf. kap. 10

- § 13-1. *Kommunedirektør. Myndighet og oppgaver*

Kommunestyret og fylkestinget ansetter selv en kommunedirektør, som skal være leder av kommunens og fylkeskommunens administrasjon.

Kommunedirektøren skal lede den samlede kommunale eller fylkeskommunale administrasjonen, med de unntak som følger av lov, og innenfor de instruksjer, retningslinjer eller pålegg kommunestyret eller fylkestinget gir.

Kommunedirektøren skal påse at saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet. Utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak.

Kommunedirektøren skal påse at vedtak som treffes av folkevalgte organer, blir iverksatt uten ugrunnet opphold. Hvis kommunedirektøren blir oppmerksom på faktiske eller rettslige forhold som har sentral betydning for iverksettingen av vedtaket, skal han eller hun gjøre det folkevalgte organet oppmerksom på dette på en egnet måte.

Kommunedirektøren har møte- og talerett i alle kommunale eller fylkeskommunale folkevalgte organer, med unntak av kontrollutvalget. Kommunedirektøren kan la en av sine underordnede utøve denne retten på sine vegne.

Et folkevalgt organ kan gi kommunedirektøren myndighet til å treffe vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning, hvis ikke kommunestyret eller fylkestinget selv har bestemt noe annet.

Kommunedirektøren har det løpende personalansvaret for den enkelte, inkludert ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og andre tjenstlige reaksjoner, hvis ikke noe annet er fastsatt i lov.

Delegasjonsprinsippet

Byrådets fullmakter

- Om hvilken myndighet byrådet tildeles

Hvert nytt bystyre tar stilling til fullmaktene ut fra sine politiske valg og prioriteringer

Kommuneloven § 5-14

Reglement for byrådet

- Om oppgaver byrådet må utføre som følge av tildelt myndighet
- Ansvar og plikter
- Overordnede saksbehandlingsregler

I utgangspunktet statisk

Kommuneloven § 5-13

Reglement for byrådet

Rammebetingelsene for byrådets arbeid

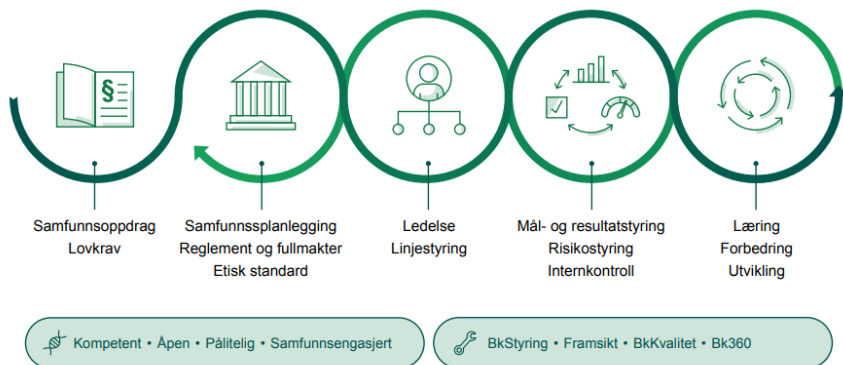
- ✓ Overordnede rammer
- ✓ Oppgaver byrådet må utføre som følge av tildelt myndighet
- ✓ Saksbehandlingsregler

Kommuneloven § 5-13

Byrådets fullmakter

Etter bystyrets vedtak om tildeling av fullmakter til byrådet, lages det en sak til byrådet hvor byrådet delegerer deler av sin myndighet til de enkelte fagbyråder.

Byrådets fullmakter
som kollegium

Fullmakter for
byrådsleder og hver av
fagbyrådene

[Lenke til byrådets
reglement og fullmakter](#)

Byrådets fullmakter som kollegium

- Utøve politisk skjønn
- Forberede, fremlegge og innstille saker til bystyrets organer
- Iverksette og følge opp vedtak fra bystyret og bystyrets organer
- Rapportere jevnlig til bystyrets organer
- Øverste ledelse av den samlede kommunale administrasjon

Delegasjonsprinsipp i Bergen kommune

Bergen kommune har lagt til grunn et gjennomgående prinsipp om **negativ avgrensning** ved delegasjon av myndighet.

- Fra bystyret til byrådet
- Fra byrådet til fagbyråd
- Fra fagbyråd til kommunaldirektør
- Fra kommunaldirektør til seksjons- og etatssjefer

NEGATIV AVGRENSNING

Hvert organisasjonsnivå som delegerer deler av sine fullmakter videre, tar aktivt stilling til hva organet selv vil beholde.

Øvrig myndighetsutøvelse anses i prinsippet for å være delegert til neste organisasjonsnivå.

Fagbyråd/avdeling – om fagbyrådets fullmakter

Fullmakter i BBS – Byrådets og byrådens fullmakter

- Byrådet som kollegium har beholdt:
  - Retningslinjer for samordnet opptaksprosess i barnehager (bhl. §§ 17 og 18)
  - Forskrift om fag- og timefordeling i skolene (oppl. § 1-6)
  - Forskrift om målform ved den enkelte skolen (oppl. § 3-1)
  - Forskrift om skolekretsgrenser (oppl. § 2-6)
  - Endringer av ikke-prinsipiell karakter i retningslinjer for tilskuddsordninger innenfor barnehage og skole.
- Byråden har beholdt:
  - Gir selv innstilling til byrådet
  - Har selv myndighet i henhold til settebyrådsordning
  - Alle beslutninger av prinsipiell karakter legges fram for byrådet av byråden.
- All øvrig myndighet er delegert til kommunaldirektør

Fullmakter i BBS – administrative fullmakter

- Kommunaldirektør har beholdt:
  - Godkjenning av tjenestereiser eller skoleturer utenlands
  - Fullmakt til å vedta vedtekter for kommunale barnehager
  - Områder som krever lokal forskrift
  - Vedtak om oppsigelse, suspensjon eller avskjed etter arbeidsreglementet.
- Etatsdirektørene:
  - Har myndighet til drift, utvikling og oppfølging av egen etat i henhold til gjeldende lovverk, vedtatte økonomiske rammer og øvrige nasjonale og lokale styrende dokumenter.
  - EFS og ESPT har fullmakt til å anmelde navngitte enkeltpersoner som ikke er ansatte, som skal videre-delegeres til rektorene.
  - EFS og ESPT har fullmakt til å inngå gjesteelevs-avtale, og de har myndighet til å vedta pålagt skolebytte, jf. oppl. § 13-2
  - Etatsdirektørene kan videre-delegere myndighet til områdelederne og resultatenhetslederne. Områdelederne er etatsdirektørens «forlengede arm» og har bl.a. personalansvar for enhetslederne og ansvar for oppfølging av driften av «sine» enheter (?). Enhetslederne har ansvar for å drifte egen enhet i tråd med krav.

Fullmakter i BNKI – idrettsfeltet

- Byrådet som kollegium har ikke beholdt særskilte fullmakter på idrettsfeltet
- Byråden har beholdt:
  - Gir selv innstilling til byrådet
  - Har selv myndighet i henhold til settebyrådsordning
  - Tildeler selv stipender og priser
  - Alle beslutninger av prinsipiell karakter legges fram for byrådet av byråden.
  - Byråden selv, eller den byråden delegerer myndighet til i det enkelte tilfelle, har myndighet til løpende eierstyring gjennom å representere kommunen på generalforsamlingen i aksjeselskaper innenfor byrådets ansvarsområder.
  - Byråden selv vedtar kommunens anbefalte prioritering mellom søknader om spillemidler.
- All øvrig myndighet er delegert til kommunaldirektør

Fullmakter i BNKI – administrative fullmakter

- Kommunaldirektør har beholdt:
  - Opprette og nedlegge resultatenheter
  - Lønnsfastsettelse for etatsdirektør
  - Behandlingsansvar etter lov om behandling av personopplysninger og personvernforordningen for de personopplysninger som behandles av byrådsavdelingen og underliggende enheter
  - Anmelde straffbare forhold der kommunen er fornærmet eller der kommunen har en interesse i at et mulig straffbart forhold etterforskes eller straffefølges
  - Kreve sivile krav pådømt i forbindelse med offentlig straffesak, jf. straffeprosessloven § 427
  - Vedtak om oppsigelse, suspensjon eller avskjed etter arbeidsreglementet
- Etatsdirektørene:
  - Myndighet til drift, utvikling og oppfølging av egen etat – instruksjonsrett og ledelsesansvar
  - Myndighet til, og ansvar for, å påse at det er etablert god styring og kontroll i egen etat, i henhold til kommuneloven kapittel 25
  - Kan foreta mindre organisatoriske endringer i egen etat, inkludert å opprette og nedlegge avdelinger.
  - Personal- og økonomifullmakter
  - Direktøren for Etat for idrett har fullmakt til å gi bevilgninger til 3. person. Dette inkluderer å innvilge søknader innenfor søkbare tilskuddsordninger som bystyret har vedtatt på idrettsfeltet, med unntak av tilskuddsordningen for priser og stipender.
  - Kan innenfor eget ansvarsområde samtykke til konfliktrådsbehandling av straffesaker etter konfliktrådsloven § 11. Har innenfor eget ansvarsområde myndighet til å ivareta kommunens interesser i alle saker hvor kommunen er part i tvisteløsningsorganer, klagenemnder, Sivilombudet, mv.
  - Myndighet til å forberede klagesaker for eget ansvarsområde, jf. forvaltningslovens § 33, 2. ledd.
  - Generell myndighet til å fatte beslutninger som ikke er av prinsipiell betydning. Saker av prinsipiell betydning tas opp med kommunaldirektøren.

Arbeid med tilsyn og kontroll i bystyreutvalgene

Samarbeid – rolleforståelse – ansvarliggjøring

Myndighet kan delegeres, men en kan ikke delegere fra seg ansvaret

- For at bystyret skal kunne ivareta sitt ansvar, må bystyret ha kunnskap om hvordan oppgaveløsningen foregår
- Byrådet er ansvarlig overfor bystyret for all oppgaveløsning i kommunen

Byrådet vil i høst fremme en sak til bystyret om hvordan byrådet legger til rette for at bystyret kan føre politisk tilsyn og kontroll med byrådets oppgaveløsning.

Hvordan kan utvalgene kontrollere?

❖ Tilsyn i sanntid

- Sakslisten til byrådsmøter legges på nettsidene en uke før møte

❖ Etterfølgende kontroll – «Hvem er ansvarlig for resultater eller mangel på resultater?»

❖ Bergen kommune er én kommune. Bystyret kjenner bare byrådet

Hva gjør byrådet?

❖ Kommuneloven kapittel 25 om internkontroll – styring og kontroll

➤ Byrådets ansvar for styring og kontroll

- Kommuneloven § 25-1
- Rammeverk for virksomhetsstyring

➤ Byrådets systematiske rapporteringer til bystyret, jf. koml. § 25-2

Tilsyn og kontroll i BBS

- BBSs prosedyre for internkontroll skal bidra til at BBS overholder lover, regler og krav [«BBS - Prosedyre for internkontroll», ID 14542 - BkKvalitet \(extend.no\)](#)
- Prosedyren for oppfølging av systemtilsyn og forvaltningsrevisjoner fordeler ansvar og oppgaver slik at BBS svarer ut og bruker evt. avvik og tilrådinger i sitt forbedringsarbeid.

Den praktiske oppfølgingen av tilsyn som angår tjenestene gjøres i hovedsak på etatsnivå :

[«BBS - Håndtering og oppfølging av statlige systemtilsyn og forvaltningsrevisjoner», ID 13837\)](#)

- BkStyring: Gir lederne oversikt over pågående og ferdige tilsyn og revisjoner.

NAVN	BESKRIVELSE	AVVIK	ANSVARLIG	STARTDATO	SLUTTDATO	FRAMDRIFT	STATUS	ORGANISASJON	KOMMENTAR	BK360	FERDIG
Arbeidstilsyn Flaktveit skole	Arbeidstilsyn har ført tilsyn med	✓		20. mar. 2023	7. sep. 2023	█ 100%	●	Byrådsavdeling for barnehage	7.sept.2023: Arbeidstilsyne- vurderer	2023/07 Flaktveit skole-	✓

